

Stimați invitați,
Stimați colegi,

Permiteți-mi, pentru început, să mulțumesc domnului judecător Nicolae Horațius Dumbravă, președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, pentru invitația pe care ne-a adresat-o, atât conducerii Înaltei Curți de Casație și Justiție, cât și mie, personal, de a participa la lucrările acestei conferințe cu o problematică atât de importantă pentru întreg sistemul judiciar și, în principal, pentru judecătorii de la instanța supremă, temă care vizează perfecționarea procedurilor, a mecanismelor de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Mă bucur că sunt prezenți în sală un număr mare de colegi judecători și procurori de la multe instanțe și parchete din țară, de la asociațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor, ceea ce demonstrează interesul dvs., preocuparea colegilor noștri în identificarea celor mai corecte soluții privind promovabilitatea la instanța supremă.

Aspectele legate de promovarea la Înalta Curte de Casație și Justiție ce s-ar impune a fi discutate sunt deosebit de complexe, dar în cuvântul meu voi puncta trei mari problematici pe care le supun atenției dvs.:

- câteva considerații generale legate de promovarea la instanța supremă;
- o serie de referiri la cadrul legal actual;
- aspecte vizând propunerile formulate de colegii de la toate instanțele și parchetele din țară referitoare la modificarea ghidului privind selecția candidaților pentru funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție.

~ **Considerații generale.** Promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, criteriile care trebuie să stea la baza acestora și principiile pe care trebuie să se fundamenteze reglementarea promovării la instanța supremă, nu pot avea un alt punct de plecare

decât dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituția României, potrivit căroră „Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.”

Dispozițiile invocate stabilesc misiunea constituțională a Înaltei Curți de Casație și Justiție, misiune ce particularizează instanța supremă în ierarhia instanțelor judecătorești, care impune o reglementare distinctă a acesteia și, implicit, criterii distincte pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Rolul special atribuit Înaltei Curți de Casație și Justiție prin Constituția României ar fi fost mai bine definit și mai clar reliefat dacă, în aplicarea dispozițiilor constituționale ale art. 126 alin. (4) - conform căroră „compunerea Înaltei Curți de Casație și Justiție și regulile de funcționare a acesteia se stabilesc prin lege organică” - legiuitorul român ar fi continuat o tradiție începută în 1861 și ar fi adoptat o lege proprie a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Adoptarea unei legi proprii a Înaltei Curți de Casație și Justiție ar constitui cadrul legal optim nu numai pentru reglementarea recursului în casație și a mecanismelor de unificare a jurisprudenței, dar și pentru stabilirea criteriilor de promovare în funcția de judecător la instanța supremă.

~ Propuneri concrete.

1. Dacă ar fi să mă raportez la actualul cadru legal, cuprins în Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, aş remarca faptul că s-ar impune o revizuire a condițiilor pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, înscrise în art. 52 din legea menționată, cel puțin sub următoarele aspecte:

- introducerea condiției constând în îndeplinirea efectivă a funcției de judecător sau procuror în ultimii 5 ani, anterior depunerii candidaturii pentru funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție;

- introducerea condiției constând în ***parcurerea întregii ierarhii a instanțelor judecătorești sau a parchetelor***, ceea ce presupune ca vocația de a fi promovat în funcția de judecător la instanța supremă să aparțină numai judecătorilor de la curțile de apel și procurorilor de la parchetele de pe lângă curțile de apel sau Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

- modificarea condiției privind **vechimea în funcția** de judecător sau procuror, în sensul *creșterii* vechimii în aceste funcții;

- reglementarea unor **forme de participare** în etapele procedurii de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție **a judecătorilor secției instanței supreme**, pentru care a fost depusă candidatura.

2. Referitor la propunerile de modificare a Ghidului privind selecția candidaților pentru funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, discuțiile ar trebui structurate pe două paliere.

În primul rând, s-ar impune o analiză a compatibilității acestor propuneri cu dispozițiile Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și o analiză a forței juridice a Ghidului privind selecția candidaților pentru funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție.

În al doilea rând, s-ar impune o analiză pe fond a unora dintre propuneri, dintre care aducem în atenție următoarele:

- problematica limitelor participării inspecției judiciare în procedura de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție;

- componența Comisiei de evaluare și verificare profesională. Sub acest aspect, subliniez faptul că, în opinia mea, această comisie ar trebui să fie alcătuită exclusiv din judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, ținând seama, pe de o parte, de faptul că reglementarea se situează în cadrul strict determinat al procedurii de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar pe de altă parte, de faptul că participarea în cadrul Comisiei de evaluare și verificare profesională a unor specialiști din afara sistemului instanțelor judecătorești, care pot avea calitatea de avocat, este de natură să aducă atingere caracterului obiectiv și imparțial ce trebuie asigurat în întreaga procedură de promovare la instanța supremă;

- natura probelor pe care trebuie să le susțină candidatul în procesul de evaluare și verificare profesională. În această privință, în opinia mea, introducerea probei scrise ar pune sub semnul îndoielii toate examenele anterioare pe care le-a susținut candidatul în decursul carierei profesionale, examene organizate de Consiliul Superior al Magistraturii, care constituie o garanție suficientă a însușirii de către candidat a cunoștințelor în domeniul dreptului.

În final, doresc să urez succes lucrărilor conferinței, nu însă înainte de a sublinia importanța dezbaterilor privind problematica promovării în

funcția de judecător la instanța supremă în cadrul acestui for, deschiderea totală a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru opiniile exprimate de reprezentanții sistemului judiciar și ferma convingere că aceste consultări, care au loc astăzi, pot conduce la adoptarea celor mai optime soluții în beneficiul actului de justiție.

Judecător dr. Livia Doina STANCIU
Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție